

Geachte mevrouw Bekker,

Op verzoek van de heer Elias zend ik hierbij zijn reactie op uw boek, dat hij in z'n vakantie las:

“Uw boek lijkt mij een goede handleiding voor docenten in het Nederlandse onderwijs. Terecht stelt u dat het boek zeer nuttig kan zijn voor jonge leraren, maar ook leraren die moe en uitgeblust zijn. Zelf heb ik veel scholen bezocht met gedreven, enthousiaste leraren die lol hebben in hun vak. Maar ik heb helaas ook sloffende, uitgebluste types gezien. Beide categorieën kunnen iets aan uw boek hebben. Dunkt me.

Het belang van reflectie dat u in hoofdstuk 2 bespreekt onderschrijf ik ten zeerste – en meer specifiek waar de schoolleider in het geding is. Functioneringsgesprekken en personeelsdossiers zouden een gewoonte in het onderwijs moeten zijn. Helaas is dit niet zo en dat betreur ik. “Wanneer jij als docent vol passie je beroep uitoefent, zie je jouw kwaliteiten terug in je professionele uitstraling” (p. 53), is een zeer treffende zin. Een docent die zich de theorie rond groepsvorming en groepsidentiteit eigen maakt wordt een handvat geboden aan docenten om groepsontwikkeling te begrijpen. Daarbij lijkt mij uw stelling juist dat niet zozeer het theoretisch model dat een docent hanteert van belang is, maar wel dat een docent kennis heeft van groepsprocessen.

Bovenal geeft het boek enige hulpmiddelen aan de docent die zeer nuttig kunnen zijn voor het leuker lesgeven voor zowel de scholier/student als de leraar. Het boek geeft praktische voorbeelden en ervaringen van docenten. De slotwoorden van uw boek spreken mij – en ik neem aan veel docenten – zeer aan: “(..) maar wel een mens die later aan jou zal terugdenken als een van de docenten die hem of haar geïnspireerd heeft door de leuke manier van lesgeven.”

Met vriendelijke groet,

Jeroen van Dijken, persoonlijk medewerker Ton Elias

Secretariaat Ton Elias
VVD-fractie Tweede Kamer der Staten-Generaal

Recensie: Medisch Contact juli 2011

Het kan echt: leuker lesgeven!

Voor veel artsen is lesgeven niet hun eigen keuze, maar is het inherent aan hun functie, wanneer zij bijvoorbeeld opleider zijn. Als lesgeven 'moeten' is verdwijnt het plezier vaak en ligt het 'zware' op de loer. Lesgeven is niet altijd gemakkelijk en ook niet altijd leuk, bijvoorbeeld als je een 'lastige groep' voor je hebt.

Wanneer je meer weet over de processen die bij lesgeven aan de orde zijn en wanneer je weet waar je zelf aan kunt gaan werken om het lesgeven in je vingers te krijgen, kan lesgeven toch heel leuk worden.

Het boek 'Leuker lesgeven' is bedoeld voor vele soorten docenten. De auteur is sociaal psycholoog, docent en docent-begeleider. Zij heeft zelf jarenlang ook uitvoerend in de zorg gewerkt en gebruikt vele voorbeelden uit dat terrein.

In het eerste hoofdstuk komt de basiskennis voor docenten aan bod in handzame paragrafen, gecombineerd met praktische en illustratieve voorbeelden. Een goede voorbereiding is ook bij lesgeven het halve werk.

Uiteraard is kennis van je competenties als docent belangrijk én bewustwording waar je aan kunt werken. Een belangrijke uitspraak in het boek is, dat een docent zowel moet 'leiden' als moet 'aansluiten'. Een ervaren docent schakelt moeiteloos hiertussen en kan beide gedragingen effectief en op het juiste moment inzetten.

In het deel over omgaan met groepen komt ook het principe van samenwerkend leren aan de orde. Dat is wel wat meer dan de studenten samen een opdracht laten doen!

In het laatste deel komen verschillende (herkenbare) lastige situaties in groepen aan de orde met aanbevelingen hoe ermee om te gaan.

Wie na het lezen van het boek haar of zijn doceerkwaliteiten verder wil bekwamen kan natuurlijk deelnemen aan intervisie, al of niet gecombineerd met supervisie. Met een aantal zeer heldere voorbeelden lees je wat supervisie jou als docent kan opleveren.

Noks Nauta, bedrijfsarts en psycholoog

NBD|Biblion recensie (juni 2011)

Dit informatieve, met vaardige hand geschreven praktijkboek baseert zich op enkele bekende sociaalpsychologische theorieën die worden vertaald naar praktische onderwijssituaties. Het is bedoeld voor (aankomende) docenten op ROC's, in het hbo en het universitair onderwijs, maar zal zeker ook van pas komen in lerarenopleidingen voor het voortgezet onderwijs, in pabo's en in nascholings- en coachingstrajecten. Het eerste hoofdstuk gaat over de lesvoorbereiding zoals doelen, eerste indrukken, motivatieproblematiek en cognitieve processen. Deel twee behandelt de docent als persoon: wat is hij of zij voor iemand en hoe kan men meer inzicht in eigen gedrag krijgen? Chapter drie koppelt groepsdynamica aan onderwijssituaties. Hoe maakt men die interactief en communicatief? Sectie vier bespreekt aan de hand van onder meer praktijkvoorbeelden (lastige) situaties in groepen. Afsluitend vinden we een verklarende woordenlijst, een bibliografie en twee bijlagen voor zelfevaluatie en de analyse van groepsprocessen. De informatieve website www.leukerlesgeven.nl sluit aan bij dit boek.

(NBD|Biblion recensie, Jos Weinberg)

Recensie Nederlandse Orde van Beroepstrainers (april 2011)

Margriet Guiver-Freeman

Leuker Lesgeven

Hoeveel docenten (en trainers) zijn er niet die eraan twifelen of zij (nog) wel in het juiste vak zitten? Het onderwijs is er voor veel mensen de laatste jaren noch gemakkelijker, noch leuker op geworden. Onderwijsvernieuwingen worden ingevoerd zonder goed overleg met degenen die dat onderwijs moeten geven en ook van ministerie, inspectie of accreditatieinstellingen komt de ene nieuwe regel na de andere.

Starters in het vak hebben het vaak erg moeilijk – ze worden 'uitgeprobeerd' door hun leerlingen, soms zelfs ronduit gepest. Oudere leraren, vooral aan middelbare scholen en beroepsopleidingen, krijgen ook steeds vaker te maken met lastige jongelui in steeds grotere en vervelender klassen en raken na verloop van tijd uitgeblust. Het aantal burnouts onder onderwijsgeevenden neemt zeker niet af...

We zijn allemaal geneigd om te zeggen dat het ligt aan de steeds lastiger wordende jeugd, individueel of in groepsverband. Maar is dat wel helemaal eerlijk? Licht het ook niet aan onszelf? Zijn onze lessen (en trainingen) nog wel aansprekend genoeg? Zouden we het niet leuker kunnen maken?

Ja, dat kan, aan de hand van het inspirerende boek van onze collega Monique Bekker! Monique heeft in haar boek veel theorie uit de sociale psychologie vertaald naar de praktijk van het onderwijs. Zij behandelt achtereenvolgens de lesvoorbereiding, de docent als persoon, groepsdynamica gekoppeld aan onderwijssituaties

en specifieke lastige situaties in groepen. Ze geeft veel herkenbare voorbeelden en casussen uit de praktijk, en zinvolle oefeningen. De tekst van het boek wordt bovendien ondersteund met materiaal op een website:

www.leukerlesgeven.nl

Een aanrader, niet alleen voor vermoeide leraren...

Bekker, Monique; (2011 / 1e druk) Leuker lesgeven. Boom Lemma; ISBN 9789059315938

Recensie door: Margriet Guiver-Freeman

<http://www.aarts.web-log.nl>

Mike Aarts

Docent Verpleegkunde en Spoedeisende Hulp:

25 maart 2011

[Leuker lesgeven kàn!](#)

"Wake me up before you go-go" had een mooie titel voor dit boek kunnen zijn. Want voor iedereen in het onderwijs die is ingedut en/of het onderwijs zou willen verlaten omdat de rek er uit is of gewoon voor iemand die wat tools wil hebben hoe je dynamisch les kunt geven, is het boek *LEUKER LESGEVEN* onlangs verschenen.

Schrijfster Monique Bekker heeft veel ervaring in lesgeven aan diverse beroepsgroepen in zorg, maar òòk ervaring in het lesgeven aan docenten zelf!

Door de prettige manier van schrijven en de praktische toepassing van basale elementen van het lesgeven, kan elke docent hier vinden wat zij of hij nodig heeft om (weer) leuker les te gaan geven! Een uitdaging dus!

Het boek behandelt de vraag hoe de eerste lesvoorbereiding er uit kan zien met o.a. aandacht voor eerste indrukken, motivatieproblematiek en cognitieve processen binnen het onderwijs.

Op Bol.com (maart 2011):

Docent Elisabeth Maria:

Leuker Lesgeven

Hoeveel docenten (en trainers) zijn er niet die minder plezier aan lesgeven/trainen beleven? Alle veranderingen in het onderwijs hebben het er niet echt makkelijker op gemaakt. Naast de doelgroep in de klas, die soms ronduit op de verkeerde opleiding zit of om andere reden niet gemotiveerd is, is het werk door de veelzijdigheid steeds zwaarder geworden. Als beginnend docent kun je al snel je idealen kwijtraken. Starters in het beroep hebben het vaak erg moeilijk door gebrek aan begeleiding en oudere leerkrachten hebben het gevoel niet meer op hun expertise te vertrouwen door alle nieuwe ontwikkelingen. Het aantal burnouts onder onderwijsgevendenden is aanzienlijk.

Hoe kunnen wij weer terug naar onze idealen: Zijn onze lessen (en trainingen) nog wel inspirerend genoeg? Wat voor een docent zijn wij eigenlijk? Hoe lastig zijn onze groepen en wat is daar aan te doen om lesgeven weer leuker te maken.

Met het inspirerende boek van onze collega Monique Bekker kunnen wij zeker aan de slag! Sociaal psycholoog en docent Bekker heeft in haar boek een aantal theorieën uit de sociale psychologie vertaald naar de praktijk van het onderwijs. Zij geeft informatie over de voorbereiding van de les of training, de docent als persoon, groepsdynamica gekoppeld aan onderwijssituaties en over specifieke lastige situaties in (onderwijs/trainings)groepen. De praktijkvoorbeelden zijn zeer herkenbaar en komen uit het onderwijs en de trainingswereld. Ze worden aangevuld met zinvolle oefeningen. Daarnaast zijn er op de website www.leukerlesgeven.nl nog aanvullende oefeningen en lesmateriaal te vinden. Het boek is een mooie aanvulling op alle didactische boeken. Kortom een uniek boek voor iedereen die leuker les wil geven!

Pluspunten: Overzichtelijk, Heldere boodschap, Rijk geïllustreerd, Volledig, Praktisch toepasbaar, toegankelijk iedereen die met groepen werkt, geschikt voor lerarenopleidingen